

**Zarządzenie wewnętrzne nr 43/2022
z dnia 18 października 2022r.**

Dyrektora Zespołu Ośrodków Wsparcia w Lublinie w sprawie ustalenia wykazu prac szczególnie niebezpiecznych występujących w Zespole Ośrodków Wsparcia oraz określenia szczegółowych wymagań bezpieczeństwa i higieny pracy przy ich wykonywaniu

Na podstawie art. 237⁴ § 1 i 2 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy (Dz. U. z 2020r. poz. 1320 t.j.) oraz § 80 i § 81 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 26 września 1997 r. w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy (t Dz. U. z 2003 r. Nr 169, poz. 1650 z późn. zm.) zarządzam, co następuje:

§ 1.

1. Wprowadza się do stosowania w Zespole Ośrodków Wsparcia w Lublinie:
 - 1) Wykaz prac szczególnie niebezpiecznych” w brzmieniu stanowiącym załącznik nr 1 do niniejszego zarządzenia.
 - 2) Szczegółowe zasady bhp dotyczące prac na wysokości w brzmieniu stanowiącym załącznik nr 2 do niniejszego zarządzenia.
2. Wprowadza się obowiązek przestrzegania zakładowej instrukcji bhp przy wykonywaniu prac na wysokości w brzmieniu stanowiącym załącznik nr 3 do niniejszego zarządzenia.

§ 2.

Zobowiązuje się bezpośrednich przełożonych pracowników do zapoznania ich z niniejszym zarządzeniem oraz umieszczenia instrukcji, o której mowa w § 1 pkt. 3 niniejszego zarządzenia w widocznym miejscu na stanowisku/-ach pracy, którego/-ych instrukcja dotyczy.

§ 3.

1. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem 18.10.2022 r.
2. Jednocześnie traci moc Zarządzenie nr 70/2020 z dnia 17.12.2020.

Anna Walczak
/Dyrektor/

Rozdzielnik:

1. Oryginał a/a
2. Zastępcy Dyrektora ZOW
3. Kierownicy
4. Kadry ZOW
5. Starszy inspektor ds. BHP

**WYKAZ PRAC SZCZEGÓLNIE NIEBEZPIECZNYCH
w Zespole Ośrodków Wsparcia w Lublinie**

<i>Lp.</i>	<i>Rodzaj wykonywanej pracy</i>	<i>Stanowiska</i>
1.	Praca na wysokości przy czynnościach mycia okien, wieszania firan, czyszczenia okapów kuchennych – wykonywania do wysokości 2 m nad poziomem podłogi, przy użyciu drabin.	sprzątaczką, pokojową, praczką, szef kuchni, starszy kucharz, kucharz/-rka – konkretni pracownicy wyznaczeni przez Kierowników placówek
2.	Praca na wysokości przy wymianie świetlówek, pracach konserwacyjnych, naprawach – wykonywanych do wysokości 2 m nad poziomem podłogi, przy użyciu drabin.	konserwator, robotnik gospodarczy, kierowca – wyznaczeni pracownicy
3.	Prace na wysokości powyżej 2 m, np. prace na dachu, etc.	firmy zewnętrzne

SZCZEGÓŁOWE ZASADY BHP DOTYCZĄCE PRAC NA WYSOKOŚCI

1. Prace, przy których występuje **zagrożenie upadku z wysokości powyżej 1 m**, w myśl przepisów **są pracami na wysokości**, np.:
 - a) przy wykorzystaniu drabinki, pomostu powyżej 1 m,
 - b) przy otwartym skrzydle okna z powierzchni podłogi, przy wychylaniu się pracownika na zewnątrz poza ościeżnicę okna
 - c) przy otwartym skrzydle, przy wychylaniu się pracownika na zewnątrz poza ościeżnicę okna, gdy pracownik znajduje się na drabince, pomoście – wysokość na jakiej pracuje pracownik liczymy od stóp pracownika do podłoża na zewnątrz budynku
2. Prace zakwalifikowane do prac szczególnie niebezpiecznych, wymienione w załączniku nr 1 do niniejszego załącznika, obwarowane są szczegółowymi wymaganiami m.in.:
 - a) prace te mogą wykonywać wyłącznie pracownicy posiadający aktualne orzeczenie lekarskie o braku przeciwwskazań do pracy na wysokości do 3m
 - b) okresowe szkolenie w zakresie bhp przeprowadzane raz w roku
 - c) wymagane jest zapewnienie bezpośredniego nadzoru nad tymi pracami
3. Osoby kierujące pracownikami mają obowiązek zapewnić spełnienie wymagań bezpieczeństwa i higieny pracy przy wykonywaniu prac niebezpiecznych, wymienione w załączniku nr 1 do niniejszego załącznika a zwłaszcza:
 - a) zapewnić bezpośrednią asekurację - nadzór lub wyznaczyć w tym celu inne osoby
 - b) dokonać szczegółowego instruktażu pracowników obejmującego w szczególności:
 - omówienie z pracownikami zakresu prac, jakie mają być wykonane
 - przedstawienie zagrożeń, jakie mogą wystąpić w trakcie pracy
 - omówienie z pracownikami bezpiecznych metod pracy
 - dokonanie imiennego podziału pracy
 - określenie kolejności wykonywanych zadań oraz wymagań bhp przy poszczególnych czynnościach
 - c) zapewnienie odpowiednich środków zabezpieczających i sprzętu pomocniczego
 - d) podczas zgłaszania potrzeby zatrudnienia nowego pracownika na stanowisko robotnicze należy podać od razu informację do Kadr ZOW, czy ta osoba będzie wykonywała prace na wysokości do 3m.
4. Osobami kierującymi są Zastępcy Dyrektora ZOW, Kierownicy oraz inni pracownicy posiadający ważne szkolenie z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy dla pracodawców i osób kierujących pracownikami.
5. Wprowadza się do użytku „Zeszyt instruktaży do wykonywania prac niebezpiecznych”, przechowywany u Kierownika placówki. Inspektor ds. bhp jest odpowiedzialny za nadzór nad właściwym prowadzeniem i przechowywaniem ww. zeszytu. Powinien on zawierać m.in. kolumny:

<i>Lp.</i>	<i>Nazwisko i imię pracownika wykonującego pracę szczególnie niebezpieczną</i>	<i>Rodzaj, opis wykonywanej pracy</i>	<i>Podpis przełożonego, który udzielił instruktażu</i>	<i>Podpis nadzorującego – asekurującego pracę</i>	<i>Podpis pracownika, któremu udzielono instruktażu</i>	<i>Data</i>	<i>Zgoda przełożonego na wykonanie pracy TAK/NIE</i>
1.							

6. Określa się następującą częstotliwość udzielania instruktażu:

a. każdorazowo przed rozpoczęciem pracy:

- dla prac na wysokości wykonywanych jednorazowo, sporadycznie, nieregularnie, pojawiających się niespodziewanie
- dla prac na wysokości wykonywanych za każdym razem przez innych pracowników

b. jednorazowo:

- dla prac na wysokości powtarzalnych, cyklicznych
- dla prac na wysokości wcześniej już wykonywanych przez tych samych pracowników, którzy zostali już poinstruowani przed pierwszorazowym przystąpieniem do danej pracy powtarzalnej, cyklicznej

7. Prace, które w myśl przepisów **nie stanowią, prac na wysokości:**

- a) przy zamkniętym skrzydle wykonywane z powierzchni podłogi lub przy wykorzystaniu drabinki, pomostu do wysokości 1m nad powierzchnią podłogi
- b) mycie otwartego okna, bądź inne prace (np. konserwatorskie/naprawcze) prowadzone przy otwartym oknie z powierzchni podłogi lub z drabiny, podestu po wysokości 1 m, bez wychylania się poza ościeżnicę otwartego okna.

8. Zawsze podczas wykonywania prac na wysokości, należy być w pełni skoncentrowanym i zachowywać szczególną ostrożność przez cały czas ich wykonywania.

INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA I HIGIENY PRACY PRZY WYKONYWANIU PRAC NA WYSOKOŚCI

**tj. mycie okien, zdejmowanie/zakładanie firan, wymiana świetlówek, prace konserwacyjne,
remontowe, naprawcze**

I. Wymagania ogólne

Do prac wymagających użycia drabin, podestów, schodków, może przystąpić pracownik, który uzyskał zezwolenie na pracę od bezpośredniego przełożonego oraz:

- a) ma ukończone 18 lat
- b) posiada aktualne badania lekarskie bez przeciwwskazań do prac na wysokości do 3 m
- c) wykazuje się znajomością niniejszej instrukcji
- d) ubrany w odzież i obuwie robocze oraz środki ochrony indywidualnej przydzielone do stanowiska
- e) posiada aktualne szkolenie bhp
- f) posiada odpowiednie kwalifikacje zawodowe
- g) jest wypoczęty, w stanie nie wskazującym na spożycie alkoholu i innych środków odurzających
- h) posiada przydzieloną osobę asekurującą – nadzorującą.

II. Czynności przed rozpoczęciem pracy

Pracownik powinien:

1. Szczegółowo zapoznać się z niniejszą instrukcją.
2. Wysłuchać instruktażu przełożonego.
3. Ubrać się w odzież roboczą i ochronną przewidzianą do użycia na danym stanowisku pracy.
4. Zdjąć zbędne przedmioty, takie jak biżuteria itp.
5. Przygotować sprzęt i materiały potrzebne podczas wykonywania pracy oraz dokonać przynajmniej oglądu wzrokowego, co do sprawności sprzętu (np. drabin, podestów, schodków).
6. Usunąć wszystkie zbędne przedmioty podczas wykonywania pracy.
7. Upewnić się, czy rozpoczęcie pracy nie spowoduje zagrożenia dla osób przebywających na stanowisku pracy lub w jego bezpośrednim otoczeniu.
8. Jeśli nie stwierdza się zagrożenia na danym stanowisku roboczym można przystąpić do wykonywania zadań.

III. Zasady i sposoby bezpiecznego wykonywania pracy

1. Ścisłe stosować się do zaleceń:
 - niniejszej stanowiskowej instrukcji bhp
 - szczegółowych zasad prowadzenia prac wymienionych w załączniku nr 2 do zarządzenia w sprawie prac szczególnie niebezpiecznych
 - poleceń i wskazówek przełożonego
2. Podczas wykonywania pracy koncentrować całą swoją uwagę wyłącznie na wykonywanych czynnościach.
3. Przez cały czas wykonywania pracy na wysokości zachowywać szczególną ostrożność.
4. Nie stosować drabin w sytuacji, gdy pracę można wykonać przy użyciu innych urządzeń, np. narzędzi o odpowiednio długich uchwytych (np. mycie okien).
5. Nie wychylać się poza obrys podestu czy drabiny.
6. Wykonywać prace tylko zlecone przez bezpośredniego przełożonego.

7. Materiały używane podczas procesu pracy składować tak, aby nie stwarzały żadnych zagrożeń wypadkowych. Narzędzia powinny być odkładane na ściśle wyznaczone miejsca.
8. Prace na wysokości należy wykonywać tak, by nie stwarzać zagrożenia dla innych pracowników lub dzieci.
9. W razie konieczności opuszczenia swojego stanowiska pracy pracownik zobowiązany jest sprawdzić, czy pozostawione narzędzia pracy nie stworzą zagrożenia dla innych pracowników lub dzieci.
10. W razie wątpliwości co do sposobu wykonania zadania, pracownik powinien zwrócić się do przełożonego.

Obowiązki osoby asekurującej (nadzorującej):

Asekurować – nadzorować pracującą osobę z wykorzystaniem drabin, podestów, schodków lub wyznaczyć innego pracownika do tego celu:

- a) podawać (odbierać) sprzęt, środki, materiały
- b) prowadzić nadzór nad bezpieczeństwem pracownika oraz dbać o bezpieczeństwo osób postronnych
- c) w nagłych wypadkach udzielić pierwszej pomocy, wezwać pogotowie

Czynności zabronione:

- stosowanie niebezpiecznych, niewłaściwych metod pracy
- nie stosowanie się do szczegółowych instrukcji i zaleceń przełożonych
- pracowania bez nakazanych ochron osobistych
- mycia okien lub wykonywania innych prac stojąc na parapetach
- mycia okien górnych przy otwartych oknach dolnych
- wykonywania czynności wymagających pracy na wysokości powyżej 2 m
- korzystać z niesprawnych technicznie drabin, podestów, schodków
- wykonywać pracę na wysokości podczas burzy, silnych wiatrów czy innych zagrożeń (dotyczy prac przy otwartych oknach lub na zewnątrz)
- wykonywać pracę na wysokości przy złym samopoczuciu. Należy zgłosić niedyspozycję przełożonemu, który zdecyduje o dalszym przebiegu pracy lub nie dopuszczeniu pracownika do wykonywania czynności
- używania do pracy niewłaściwych środków, materiałów, narzędzi
- naprawiać urządzeń elektrycznych pod napięciem
- dotykać przewodów elektrycznych będących pod napięciem
- dopuszczać do pracy na swoim stanowisku pracy jakichkolwiek osób bez wiedzy przełożonego
- tarasować przejścia i dojścia do stanowiska pracy, sprzętu przeciwpożarowego i wyłączników prądu elektrycznego
- pozostawiania po zakończonej pracy bałaganu.

IV.Czynności po zakończeniu pracy

1. Dokładnie oczyścić stanowisko robocze, ułożyć narzędzia i przyrządy pomocnicze w miejscach do tego przeznaczonych.
2. Oczyścić używane ochrony osobiste i odłożyć je na stałe miejsce przechowywania.

3. Upewnić się czy pozostawione stanowisko i urządzenia nie stworzą żadnych zagrożeń dla otoczenia.
4. Przekazać informacje o stanie zaawansowania wykonywanych prac swojemu bezpośredniemu przełożonemu.

V. Postanowienia końcowe

1. W razie wątpliwości co do prawidłowości swoich działań, pracownik powinien zwrócić się o dodatkowe wskazówki do bezpośredniego przełożonego, czy służb fachowych.
2. Wszystkie okoliczności mogące zagrozić bezpieczeństwu pracownika bądź osobom postronnym zobowiązują pracownika do niezwłocznego zgłaszania o nich przełożonym. W przypadku znalezienia się w bezpośrednim niebezpieczeństwie na skutek nieprzestrzegania przez zakład pracy zasad bhp, pracownik ma prawo powstrzymać się od wykonywania pracy (zachowuje on prawo do wynagrodzenia, nie może jednak odmówić podjęcia innej równorzędnej pracy, gdy niezwłoczne usunięcie zagrożeń przy poprzednio wykonywanej pracy nie jest możliwe).